

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marek Borkiewicz
Sędziowie:	SSA Marta Sawińska SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2012 r. w Poznaniu

sprawy z odwołania (...)Sp. z o.o. z siedzibą w B.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

przy udziale zainteresowanej J. B.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu i wymiar składek

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu

z dnia 4 kwietnia 2012 r. sygn. akt VIII U 659/11

1. z m i e n i a zaskarżony wyrok w punkcie 1 w części dotyczącej podlegania J. B. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu i rentowym z tytułu umów zawartych ze spółką (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. i oddala odwołanie;
2. w pozostałym zakresie oddala apelację;
3. zmienia punkt 2 wyroku i zasądza od odwołującej na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;
4. zasądza od odwołującej na rzecz pozwanego kwotę 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. decyzją z dnia 30 grudnia 2010r. stwierdził, że J. B. u płatnika (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. z tytułu wykonywania umów zlecenia:

1. Podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach od dnia 02.01.2007r. do 26.01.2007r., od dnia 02.02.2007r. do 26.02.2007r., od dnia 05.03.2007r. do 25.04.2007r., od dnia 07.05.2007r. do 20.06.2007r., od dnia 02.07.2007r. do 31.07.2007r., od dnia 03.08.2007r. do 21.08.2007r., od dnia 13.09.2007r. do 17.10.2007, od dnia 2.11.2007r. do 12.12.2007r., od dnia 15.12.2007r. do 29.01.2008r., od dnia 01.02.2008r. do 07.03.2008r. od dnia 10.03.2008r. do 21.04.2008r., od dnia 02.05.2008r. do 31.05.2008r., od dnia 02.06.2008r. do 30.06.2008r., od dnia 02.08.2008r. do 31.08.2008r., od dnia 02.09.2008r. do 30.09.2008r., od dnia 04.05.2009r. do 31.05.2009r., od dnia 01.06.2009r. do 30.06.2009r., od dnia 01.09.2009r. do 30.09.2009r. od dnia 01.11.2009r. do 30.11.2009r.

2. Ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne za wskazane wyżej okresy.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył płatnik składek (...) Sp. z o.o. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i uznanie, że ubezpieczona w okresach wskazanych w zaskarżonej decyzji nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zawartych umów o dzieło oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy- Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2012r. :

1. Zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że J. B. nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach od dnia 02.01.2007r. do 26.01.2007r., od dnia 02.02.2007r. do 26.02.2007r., od dnia 05.03.2007r. do 25.04.2007r., od dnia 07.05.2007r. do 20.06.2007r., od dnia 02.07.2007r. do 31.07.2007r., od dnia 03.08.2007r. do 21.08.2007r., od dnia 13.09.2007r. do 17.10.2007, od dnia 2.11.2007r. do 12.12.2007r., od dnia 15.12.2007r. do 29.01.2008r., od dnia 01.02.2008r. do 07.03.2008r. od dnia 10.03.2008r. do 21.04.2008r., od dnia 02.05.2008r. do 31.05.2008r., od dnia 02.06.2008r. do 30.06.2008r., od dnia 02.08.2008r. do 31.08.2008r., od dnia 02.09.2008r. do 30.09.2008r., od dnia 04.05.2009r. do 31.05.2009r., od dnia 01.06.2009r. do 30.06.2009r., od dnia 01.09.2009r. do 30.09.2009r. od dnia 01.11.2009r. do 30.11.2009r. z tytułu łączących ją umów o dzieło ze spółką (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B..

2. Zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. na rzecz odwołującej spółki kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach i rozważaniach:

Spółka(...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 24.09.2003r. pod numerem (...). Przedmiotem działalności Spółki jest produkcja części dla przemysłu motoryzacyjnego.

Obecnie Spółka zatrudnia około 220 osób na podstawie umowy o pracę. W 2007r. Spółka zawierała umowy o dzieło, których przedmiotem był najczęściej montaż elementów gumowych z elementami z tworzywa sztucznego. Elementy gumowe odwołująca Spółka kupowała od innych wykonawców, a elementy plastikowe były wytwarzane przez spółkę lub kupowane od innych wykonawców. Produkt po połączeniu tych dwóch elementów był wykorzystywany w dalszej produkcji lub sprzedawany innym podmiotom. Pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w ramach tych umów w 2007r. nie produkowali złączek, tj. takich elementów jak wykonywane przez wykonawców dzieła.

Odwołująca Spółka zawarła z J. B. umowy o dzieło:

od dnia 02.01.2007r. do 26.01.2007r.,

od dnia 02.02.2007r. do 26.02.2007r.,

od dnia 05.03.2007r. do 25.04.2007r.,

od dnia 07.05.2007r. do 20.06.2007r.,

od dnia 02.07.2007r. do 31.07.2007r.,
od dnia 03.08.2007r. do 21.08.2007r.,
od dnia 13.09.2007r. do 17.10.2007,
od dnia 2.11.2007r. do 12.12.2007r.,
od dnia 15.12.2007r. do 29.01.2008r.,
od dnia 01.02.2008r. do 07.03.2008r.
od dnia 10.03.2008r. do 21.04.2008r.,
od dnia 02.05.2008r. do 31.05.2008r.,
od dnia 02.06.2008r. do 30.06.2008r.,
od dnia 02.08.2008r. do 31.08.2008r.,
od dnia 02.09.2008r. do 30.09.2008r.,
od dnia 04.05.2009r. do 31.05.2009r.,
od dnia 01.06.2009r. do 30.06.2009r.,
od dnia 01.09.2009r. do 30.09.2009r.
od dnia 01.11.2009r. do 30.11.2009r.

Zamawiający powierzył do wykonania dzieła materiały, będące jego własnością, a J. B. zobowiązała się do wykonania złączy z tulejką.

Wykonywanie umów o dzieło polegało na tym, że wykonawca dzieła w celu wykonania złączy o określonym numerze katalogowym, łączył dwa, a następnie na jednym z nich oznaczał kropkę. Zapis w umowie „ze sprawdzaniem” oznaczał, że wykonawca dzieła miał sprawdzić, czy wytworzony produkt jest drożny. Jeśli w umowie zainteresowana miała wskazać określony numer katalogowy z określeniem „tylko sprawdzenie”, to jej obowiązkiem nie było łączenie elementów i wytworzenie tego produktu katalogowego, a wyłącznie sprawdzenie drożności katalogowego produktu.

Magazynierzy dokonywali sprawdzenia prawidłowości wykonywania dzieła, lecz nigdy nie było takiej sytuacji, by zgłaszali, że dzieło zostało wykonane wadliwie.

Dla odwołującej Spółki obojętne było czy strona umowy o dzieło wykona to dzieło osobiście czy posłuży się inną osobą.

Z tytułu wykonania umów o dzieło odwołująca Spółka wypłaciła J. B. uzgodnione wynagrodzenie.

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie zeznań reprezentującego Spółkę - (...) oraz dokumentów znajdujących się w aktach pozwanego.

Mając to na uwadze oraz przepisy ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 98.137.887 z późn. zm.) i przepisy Kodeksu cywilnego (Dz. U. 64.16.93 z późn. zm.), Sąd I instancji stwierdził, że zaskarżoną decyzję należało zmienić. W pierwszej kolejności Sąd wyjaśnił różnice pomiędzy umową o dzieło, a umową zlecenia, przytaczając przepisy Kodeksu cywilnego. Wobec powyższego i ustalonego w sprawie stanu faktycznego, Sąd Okręgowy stwierdził, że sporne umowy nosiły wszystkie przesłanki do uznania ich za umowy o dzieło w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego. Efektem czynności dziełobiorcy był rezultat w postaci konkretnej

ilości wykonanych złączek, złączki były konkretnym produktem i nie ma znaczenia, że dzieło dawca wykorzystywał je w dalszej produkcji oraz dziełobiorca otrzymywał wynagrodzenie za konkretną ilość wykonanych złączek. Nadto, wolą stron było zawieranie umów o dzieło, co nie zostało skutecznie zakwestionowane. Konkludując, Sąd I instancji stwierdził, że sporne umowy były umowami rezultatu, a nie starannego działania.

Wobec powyższego błędna jest decyzja organu rentowego, który uznał, że podstawę do naliczenia składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne za zainteresowaną stanowiły umowy zlecenia.

Wskazując na powyższe, Sąd I instancji na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w całości o czym orzekł w wydanym wyroku.

Powyższy wyrok w całości apelacją zaskarżył organ rentowy. Apelujący ZUS zarzucił Sądowi I instancji naruszenie prawa materialnego, tj. przepisu art. 6 ust. 1 pkt 1 i 4, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez przyjęcie, że zainteresowana nie podlegała u płatnika ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu wykonywania umów zlecenia na rzecz firmy (...) Sp. z o. o. w okresach zawarcia przez strony umów o dzieło i nie zachodzi w związku z tym podstawa do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia oraz niewłaściwe zastosowanie art. 627 - 646 kodeksu cywilnego w związku z art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów przez przyjęcie i stwierdzenie, iż umowy zawarte przez odwołującą Spółkę z zainteresowaną były umowami o dzieło, gdy z charakteru wykonywanych czynności wynika, że były one umowami zlecenia.

Wskazując na powyższe, apelujący ZUS wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania, a ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację (...) Sp. z o.o. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o oddalenie apelacji ZUS. Spółka wskazała, że prawidłowe są rozważania i ustalenia Sądu I instancji, a zarzuty apelacji nie zasługują na uwzględnienie.

Nadto na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym w dniu 28 listopada 2012r. pełnomocnik odwołującej podniósł, że zainteresowana J. B., z uwagi na brzmienie obowiązujących przepisów co do ubezpieczenia wypadkowego, nie mogła jemu podlegać, z uwagi na to, że pracę wykonywała w domu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny stwierdza, że apelacja okazała się w znacznej części zasadna.

Sąd I Instancji przeprowadził postępowanie dowodowe którego wyniki Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne na gruncie niniejszej sprawy. Sąd Okręgowy w ocenie Sądu II instancji, dokonał jednak błędnej subsumcji prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, tzn. źle zinterpretował przepisy prawa materialnego.

Mając powyższe na uwadze, rozważania należy rozpocząć od przytoczenia przepisów jakie miały w sprawie zastosowanie.

Stosownie do treści art. 627 k.c., przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. W myśl art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Zgodnie z treścią art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Istotą umowy o dzieło jest osiągnięcie określonego, zindywidualizowanego rezultatu w postaci materialnej lub niematerialnej. Umowa taka jest bez wątpienia umową rezultatu, co odróżnia ją od umowy zlecenia (art. 734 i następane k.c.) oraz od umowy o świadczenie usług (art. 750 k.c.). Z kolei umowa o świadczenie usług jest umową starannego

działania, zatem jej celem jest wykonywanie określonych czynności, które nie muszą zmierzać do osiągnięcia rezultatu. Wobec różnych cech charakterystycznych wykonywania zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia i umowy o dzieło, dla oceny rodzaju stosunku prawnego decydujące jest ustalenie, które z tych cech mają charakter przeważający. O tym, czy zleceniobiorca wykonuje zleczone czynności na podstawie umowy zlecenia, czy umowy o dzieło, decyduje charakter łączącego strony stosunku i treść umowy, a nie jej nazwa. O wyborze rodzaju podstawy prawnej zatrudnienia decydują zainteresowane strony (art. 353¹ § 1 kc w zw. z art. 300 kp), kierując się przede wszystkim przesłanką sposobu jego realizacji (tak SN w wyroku z 13.04.2000r. I PKN 594/99 OSNAP 2001/22/637). Decydujące znaczenie należy jednak przypisać woli stron i zamiarowi ukształtowania w określony sposób treści łączącego je stosunku prawnego, zamiarowi towarzyszącemu zawarciu i kontynuowaniu stosunku pracy (tak SN w wyroku z 14.02.2001r. PKN 256/00 OSNAP 2002/23/564). Zasada swobody umów (art. 353¹ k.c.), polega w pierwszej kolejności na możliwości wyboru przez strony rodzaju stosunku prawnego, który je łączy. Dotyczy to także wykonywania stale i za wynagrodzeniem określonych czynności, a więc stosunku prawnego określającego, jako wykonywanie zatrudnienia w szerokim znaczeniu.

Od umowy zlecenia umowę o dzieło odróżnia konieczność jej sfinalizowania w każdym wypadku konkretnym i sprawdzalnym rezultatem. Obowiązek osobistego wykonania dzieła przez przyjmującego zamówienie będzie miał w odniesieniu do umowy o dzieło mniejsze znaczenie, jeżeli rezultat końcowy zostanie osiągnięty. W wypadku umowy zlecenia rezultat nie jest elementem koniecznym, występuje natomiast jako zasada obowiązku osobistego spełnienia świadczenia przez zleceniobiorcę, z uwagi na osobiste zaufanie między stronami. Dodatkowo należy wskazać, że inaczej niż w ramach umowy o dzieło, dolożenie przez zleceniobiorcę należytej staranności i mimo tego nie osiągnięcie przezeń zamierzonego skutku nie może stanowić przypadku niewykonania zobowiązania.

Na gruncie postępowania odrębnego z zakresu ubezpieczeń społecznych należy podkreślić znaczenie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Z art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 2 wskazanej ustawy wynika, że ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz z osobami z nimi współpracującymi, od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego błędnie Sąd I instancji ustalił, że strony spornych umów łączyły umowy o dzieło. Słusznie podnosił organ rentowy w treści apelacji, że w analizowanej sprawie sposób wykonania umów zawartych przez zainteresowanej nie odpowiadał treści art. 627 i nast. k.c.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że dla prawidłowej oceny typu umowy wymagane jest dokonanie badania charakteru czynności wykonywanych, w ramach każdej z poszczególnych umów, celem ustalenia czy ukierunkowane są one na staranne działanie (umowa zlecenia) czy osiągnięcie ściśle określonego rezultatu (umowa o dzieło). Dokonana przez Sąd Apelacyjny ocena wskazuje, że zainteresowana nie miała osiągnąć samoistnego rezultatu, który byłby samoistnym wytworem jego umiejętności. Obciążający zainteresowaną zakres wykonywanych czynności wskazuje, że mamy do czynienia z cechami typowymi dla umowy o świadczenie usług.

Z treści każdej ze spornych umów wynika, że przygotowanie z góry określonej ilości sztuk złązek jest rezultatem, który zainteresowana winna wykonać. Jednakże w ocenie Sądu Apelacyjnego przygotowanie tychże gumowych złązek stanowiło wynik (efekt) szeregu powtarzalnych czynności faktycznych, które stanowiły istotę działań zainteresowanej, a zmierzających do otrzymania gotowego produktu. Wykonywanie przez zainteresowaną konkretnego rodzaju złązki opisanego numerem katalogowym, wymagało wykonania czynności technicznych. Zainteresowana przede wszystkim miała połączyć dwa elementy. Czynności te, były powtarzalne w odniesieniu do każdej sztuki wykonywanej złązki (niezależnie od typu złązki określonego numerem katalogowym). Następnie jeden z połączonych elementów zainteresowana oznaczała określonym znakiem graficznym. Podkreślenia wymaga, że w przypadku zamieszczenia w treści umowy adnotacji „ze sprawdzeniem” do obowiązków zainteresowanej należało wykonanie również czynności sprawdzenia drożności produktu. Z powyższego wynika, że przedmiotem spornych umów było wykonanie

konkretnych mechanicznych czynności, w tym przede wszystkim połączenie elementów, oznaczenie jednego z tych elementów, a ewentualnie również sprawdzenie ich drożności. Dopiero staranne wykonanie tychże czynności w sposób powtarzalny prowadziło do wykonania umowy.

Nie można zatem przyjąć za zasadne stwierdzenie Sądu I instancji, że istotą wiążącej strony umowy było wykonanie określonej w umowie konkretnej ilości sztuk, ale właśnie powtarzalne wykonywanie powyżej wskazanych czynności. Dopiero staranne wykonywanie czynności prowadziło do przekazania Spółce przez zainteresowaną określoną w umowie ilość złączek. Istotą działań podejmowanych przez zainteresowaną było połączenie elementów i powstanie złączki, przy czym taka gumowa złączka nie jest dziełem samym w sobie. Jest ona wykorzystywana do dalszej produkcji i nie posiada cech indywidualizujących, co trafnie podnosił w apelacji pozwany organ. Oceny tej nie niweczy fakt, że może być przedmiotem obrotu. Wskazując na powyższe podkreślenia wymaga, że tylko w przypadku podjęcia przez zainteresowaną i starannego wykonania, szeregu czynności faktycznych (mechanicznych) dochodziło do połączenia elementów i w konsekwencji oddania Spółce skonkretyzowanej w umowie ilości złączek, a przygotowanie określonej ilości złączek było jedynie efektem starannego działania zainteresowanej. Akcent w wiążących strony umowach został położony na staranność w wykonywaniu przez zainteresowaną czynności oraz na powtarzalność świadczonych czynności faktycznych (usług), a nie na osiąganie w ich wyniku skonkretyzowanego i niepowtarzalnego rezultatu.

Uzupełniając powyższy wywód dodać należy, że dzieło musi mieć indywidualny charakter i odpowiadać osobistym potrzebom zamawiającego. Powinno mieć niezależny od działania wykonawcy byt i możliwość uzyskania samodzielnej wartości w obrocie. Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że przygotowanie złączki czy wskazanej w umowie ilości złączek (konkretnego rodzaju) nie należy do kategorii „rezultatu” charakteryzującego umowę o dzieło. Decydującą treścią w umowie podpisanej pomiędzy Spółką z zainteresowaną było zadanie polegające na starannym wykonaniu swych czynności. Natomiast bez wykonania przez zainteresowaną wielokrotnie czynności technicznych (a przede wszystkim połączenia dwóch elementów) nie można byłoby zrealizować umowy, a umowa byłaby niemożliwą do wykonania. Na powyższym stanowisku stanął też Sąd Najwyższy wskazując, co do zasady, że powtarzalne i takie same usługi świadczone systematycznie nie pozwalają jednoznacznie uznać, że są wykonywane odrębnie (indywidualnie) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06.04.2011r., sygn. akt II UK 315/10, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.03.2000r., sygn. akt II UKN 386/99).

Reasumując Sąd Apelacyjny uznał, że elementem przedmiotowo istotnym umów wiążących strony faktycznie było (staranne) działanie w celu osiągnięcia skutku, a nie do zrealizowania rezultatu.

Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie zwraca również uwagę na inne cechy typowe dla umowy o dzieło, które w niniejszej sprawie przy wykonywaniu przez zainteresowaną spornych umów nie są widoczne. Zarówno połączenie elementów gumowych, oznaczenie jednego z nich określonym znakiem i sprawdzenie przepustowości (dotyczy to również tych czynności wykonywanych rozłącznie) nie wymagało od zainteresowanej szczególnych umiejętności, kwalifikacji czy predyspozycji, które warunkowały prawidłowe wykonanie złączki. Przebieg tworzenia gumowej złączki wskazuje, że zainteresowana wykonywała proste, mechaniczne czynności, które wymagały od niej starannego działania. Z materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że nie zdarzały się wadliwe wykonania czynności przypisanych w umowach, co potwierdza brak zarówno indywidualnych cech samego przedmiotu, jak i wymogu posiadania przez wykonawcę szczególnych umiejętności (proste czynności może wykonywać każdy). Metoda wykonania zleconych czynności nie zależała od uznania zainteresowanej, a zatem brak wymogu indywidualnych cech wykonawcy niezbędnych do prawidłowego wykonania dzieła. Podnieść w tym miejscu należy, że wykonywane dzieło powinno posiadać cechy określone w umowie lub wynikające z jego charakteru, natomiast umowa nie wskazywała na cechy indywidualizujące złączkę, przy czym zaznaczyć należy, że takiej cechy pojedyncza złączka nie uzyskuje w wyniku nadania jej numeru katalogowego.

Nadto, przyjmujący do wykonania dzieło odpowiada za jakość dzieła, natomiast w analizowanej sprawie brak możliwości sprawdzenia wad fizycznych. Prostota wykonywanych przez zainteresowaną czynności (połączenie dwóch elementów) uniemożliwia wskazanie na wady takowej pojedynczej złączki. Jest to faktyczne zaprzeczenie

indywidualnego wymiaru dzieła jakie zostało zlecone w spornych umowach. Nie można zatem mówić o rezultacie indywidualnym, ale o starannym działaniu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w analizowanej sprawie przedmiot spornych umów posiadał cechy charakterystyczne dla umowy o świadczenie usług (umowy starannego działania), do której stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 750 kc). Przyjęcie, że strony łączyły umowy o dzieło podczas, gdy z ich treści i sposobu wykonania wynikają przeważające cechy właściwe dla umowy o świadczenie usług, byłoby niezgodne z właściwością stosunku prawnego. O kwalifikacji prawnej danego stosunku prawnego decydują jego elementy przedmiotowo istotne. W przypadku stosunków prawnych, w których występują elementy różnych rodzajów zobowiązań istotne znaczenie ma układ interesów stron z uwzględnieniem ich zgodnego zamiaru, celu powołania do życia określonego stosunku prawnego. Na gruncie niniejszej sprawy w istocie łączący strony stosunek prawny należał do kategorii umów o świadczenie usług, a nie rezultatu (umowa o dzieło). W sytuacji zatem, gdy przeważające cechy stosunku prawnego wskazują na świadczenie usług przez zainteresowaną, a jednocześnie strony zakwalifikowały wiążące je umowy, jako umowy o dzieło, Sąd uprawniony jest do badania natury tegoż stosunku i w konsekwencji ustalenia, z jaką umową mamy do czynienia.

Ponieważ powyższe ma również wpływ na obowiązek ubezpieczeniowy, również Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest władny do takiej kontroli.

Sporne umowy nie były umowami o dzieło z uwagi na to, że przedmiot tych umów nie stanowił konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu - dzieła. W ocenie Sądu Apelacyjnego stronom umowy nie chodziło o „rezultat usługi”, ale same usługi, polegające na dokonywaniu przez zainteresowaną czynności faktycznych.

Jednocześnie rację ma odwołujący wskazując, że w okresie objętym zaskarżoną decyzją, zgodnie z treścią art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych „nie podlegają ubezpieczeniu wypadkowemu osoby, o których mowa w art.6 ust.1 pkt 4, jeżeli wykonują pracę poza siedzibą lub miejscem prowadzenia działalności zleceniodawcy”.

W sprawie bezsporne bowiem było, że zainteresowana wykonywała pracę w swoim miejscu zamieszkania, nigdy nie było sytuacji, aby czynności określone umową były wykonywane na terenie firmy.

Z tych też powodów w tym zakresie rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest trafne, mimo że z innych powodów niż wskazanych w uzasadnieniu Sądu I instancji.

Mając całość powyższych rozważań na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym i drugim sentencji wydanego wyroku.

Zmiana orzeczenia w powyższym zakresie uzasadniała zmianę orzeczenia o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego. Sąd Apelacyjny w punkcie trzecim wyroku zmienił punkt drugi zaskarżonego orzeczenia i zasądził od odwołującej Spółki na rzecz ZUS kwotę 60 zł, na podstawie art. 98 i art. 108 § 1 kpc oraz § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 ze zm.).

Orzeczenie o kosztach procesu za postępowanie w drugiej instancji orzeczono na podstawie zasady odpowiedzialności za końcowy wynik procesu (art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c.), przy założeniu, że odwołująca spółka przegrała swój proces w instancji odwoławczej w zasadniczej części, została więc zobowiązana do zwrotu pozwanemu, poniesionych kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej, które wyliczono na podstawie §2, § 11 ust. 2, w zw. z §. 12 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

/SSA Marta Sawińska/ /SSA Marek Borkiewicz/ /SSA Iwona Niewiadowska-Patzer/